

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XXXVIII. Quamvis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

esse inter gratiam factam, & faciendam; gratia facta alicui, puta si Papa Romæ alicui Canoniatum contulerit, constituto executore, & postea statim moriatur, non extinguitur, sed manet, consequenter etiam executio, tanquam gratiæ accessoria, fieri potest. At verò gratia alicui faciendâ ab ipso mandatario, seu executore, exspirat concedentis morte, si res integra sit, seu nondum cœpta executioni mandari, puta si Papa iusserit Episcopo, ut Canoniatum, si vacet, vel proximè vacârît, conferat Titio, qui est casus hujus Capituli.

CAPITULUM XXXVII.

Si Episcopus.

PARAPHRASIS.

Dubitatum fuit, si Episcopus v. g. Augustanus alteri Episcopo licentiam concessit in eadem Augustana diœcesi ordinandi, isque Sacrum Ordinem contulit Clerico non habenti sustentationis titulum, uter Episcopus ei necessaria providere debeat, donec beneficium consecutus fuerit, ordinansne, an is, qui ordinationis licentiam concessit. Respondet Bonifacius VIII. si Episcopus proprius alteri Episcopo ordinandi licentiam indeterminatè commisit, ipsemet ordinans providere debet, cum in culpa fuerit, sine titulo aliquem ordinando; sin verò certas personas commisit, qui sustentationis titulo carebant, Episcopus, qui commisit, providere eis debet, donec beneficium ipsis contulerit; quòd si verò Episcopus Clerico suo dimissorias concesserit, ut à quocunque voluerit, Episcopo Ordines accipere possit, is, qui talem licentiam tribuit, vitæ necessaria providere debet, propterea, quòd talem licentiam eum dare non oportebat ijs, qui sustentationis titulum non habent.

SUMMARIUM.

1. Licentia alteri indeterminatè concessa, ut Ordines in diœcesi non sua con-

ferat, intelligi debet, sicuti Sacri Canonis exigunt.

2. Qui literas dimissorias generales alteri dat, titulum sustentationis non habent, ipse tali providere debet, nisi solita clausula sibi caverit.

Notandum primò. Si Episcopus subfraganeo suo indeterminatè, & generalitèr committat, ut ordinationem faciat, intelligi debet, sicuti Sacri Canonis requirunt, ideòque ut ordinandi habeant titulum sustentationis, quare si Clericum titulo carentem in sacris ordinaverit, ipsemet ei providere cogitur. Consentunt, quæ dixi in c. Episcopus 4. hoc tit.

Notandum secundò. Si Episcopus subdito suo sustentationis titulum non habenti literas dimissorias generales det, ipsemet ei providere debet; verumtamen cautelam dimissorijs apponi solitam refert hic Gl. *demodo vobis constiterit de titulo sustentationis sufficiente, in quo consentiam vestram oneramus.* Sin autem talis clausula non sit appositâ dimissorijs, præsertim si speciales sint, seu ad certum tempus delimitata, tunc is sollicitus esse non debet de titulo sustentationis, sicuti dixi in cit. c. 4.

CAPITULUM XXXVIII.

Quamvis.

PARAPHRASIS.

Pontifex cuidam Episcopo facultatem concessit sex beneficia, autoritate Apostolica, conferendi, si vacaverint per obitum, vel renunciationem; postea verò cum unum ex his beneficijs vacaret, Papa scripsit cuidam alteri executori, ut certæ personæ conferret. In hoc casu Episcopus collationem facere non potest, propterea quòd gratiæ generali derogatur per gratiam specialem, licet in eam mentio non fiat gratiæ generalis. Similiter si Pontifex alicui Episcopo concesserit facultatem conferendi beneficia diœcesis suæ, quorum collatio ad Sedem Apo-

Apostolicam devoluta, postea autem alicui unum talium beneficiorum specialiter conferat, aut conferri mandet, nulla facta mentione prius concessæ Episcopo facultatis, collatio facta per Apostolicam auctoritatem Canonica censeri debet.

SUMMARIUM.

1. Non censetur ordinari Pontifex sibi & sua potestati præjudicare, quam habet ad conferenda v. g. beneficia, si alij concedat generalem gratiam beneficiorum v. g. conferendi.
2. Nisi talis concessio in pactum transjferat.

Notandum. In beneficiis, ac rerum Ecclesiasticarum dispositione, in quibus quædam maximè Romanus Pontifex plenariam potestatem noscitur habere, c. 2. hoc tit. & lib. Clement. 1. ut lite pendente, si is alicui personæ, aut congregationi generalem gratiam faciat, nequaquam sibi præjudicare censetur, quo minùs in specie derogare, atque vel ipsemet per se disponere, aut providere, vel alteri in particulari casu providendi licentiam dare possit, prout etiam sumitur ex c. dudum 14. S. nos igitur. hoc lib. & tit. Ubi etiam ratio indicatur, quia in talibus pertinentibus ad gubernationem, & administrationem rerum, & beneficiorum Ecclesiasticorum, Papa ita alijs gratias, & facultates largitur, ut tamen sibi ampliore potestate reservet: exemplum habes, si Romanus Pontifex alicui ordini regularium facultatem concesserit, monasteria monialium ordinis sui, si deficient, ad virorum monasteria transferre, eo privilegio non obstante, postea in casu speciali, unionem canonibus sacris permissam instituere non prohibetur, ita ut ea valeat, & executioni mandanda sit, tametsi in literis unionis nulla illius privilegij mentio facta sit.

1. Declarari debet, si privilegium seu concessio papalis censetur transjisse in pactum, quia videlicet Pontifex promisit, aut dixit

se non contraventurum, tunc derogare non debet. Id verò intellige ordinariè, & seclusa gravi necessitate. Talia sunt Germaniæ concordata, sicuti supra dictum.

CAPITULUM XXXIX.

Si is cui.

PARAPHRASIS.

Bonifacius VIII. post promotionem suam ad Papatum, revocaverat omnes gratias, ab antecessoribus suis Nicolao IV. & Cælestino V. concessas, per quas jus tantum ad rem, non item jus in re quæsitum fuerat. Exinde resolvitur, si Cælestinus Papa, v. g. Titio Clerico canonicatum contulerat, cum mandato, ut ipsi dignitas, & præbenda conferretur, & ante revocationem gratiarum facta fuerit eidem Clerico, collatio dignitatis. Hoc in Casu Titius retinere potest dignitatem, præbendam verò, nisi dignitati annexa sit, virtute gratiæ ipsi factæ à Cælestino, petere non potest. Alia ratio est, si dignitas Titio collata sit cum expectatione præbendæ, atque ita res comparata, ut dignitas talis, non nisi Canonico conferri debeat, tunc enim ratione Canonicitatis, quem retinet, præbenda ei debetur.

SUMMARIUM.

1. Non revocantur gratia beneficiales per mortem Papæ, etsi res sit integra adhuc.
2. Consuetudo facere potest compatibles Personarum v. g. & Canonicatum in eadem Ecclesia.

Notandum primò. Per mortem Papæ non revocantur gratia beneficiales factæ, tametsi res integra sit, sive jus in re non quæsitum. Contentit c. 1. si cui 36 hoc lib. & tit. quam ob rem ait Gl. hic, quòd dispositio revocatoria superveniens non tollat ea, quæ sunt in esse perfectò, sive non tollat jus quæsitum, nisi exprimat.

Y 2

No-